

Spis treści

Wstęp	11
Wykaz skrótów	15
Rozdział 1. Palestyna w późnej epoce brązu (XIV–XIII w.)	19
1. Pejzaż i zasoby 2. Fragmentaryzacja geopolityczna 3. Brak ciągłości osadniczej 4. Egipska dominacja 5. Egipska ideologia 6. Pałac i jego centralna pozycja 7. Rozkwit ekonomiczny i wymiana handlowa 8. Wsie i organy kolegialne 9. Nomadzi „zewnątrzni” 10. Napięcia społeczno-ekonomiczne	

CZĘŚĆ I HISTORIA „ZWYCZAJNA”

Rozdział 2. Okres przejściowy (XII w.)	47
1. Złożone przyczyny kryzysu 2. Czynniki klimatyczne i migracje 3. Upadek systemu regionalnego 4. Kryzys pałaców 5. Wzrost elementu plemiennego 6. Przemiany technologiczne 7. Poszerzenie horyzontów	
Rozdział 3. Nowe społeczeństwo (ok. 1150–1050)	67
1. Poszerzenie strefy osadniczej 2. Formy osadnictwa 3. Etnogeneza proto-Izraelitów 4. Rozmieszczenie plemion 5. Solidarność między plemionami 6. Normy prawne 7. Postulaty społeczne 8. Ciągłość miejska i symbioza kananejsko-filistyńska 9. Ciągłość egipskiej obecności 10. Państwa etniczne i państwo-miasto: dwa modele kulturowe	
Rozdział 4. Proces formotwórczy (ok. 1050–930)	93
1. Palestyńska mozaika na szerokim tle kulturowym 2. Płaskowyż centralny oraz rola Jerozolimy i Sychem 3. Północ: równina Megiddo i Galilea 4. Centrum: Saul i monarchia typu charyzmatycznego 5. Południe: królestwo Dawida – między rzeczywistością a utopią 6. Królestwo Salomona – między administracją a legendą 7. Wyprawa Szeszanka	
Rozdział 5. Królestwo Izraela (ok. 930–740)	120
1. Niepewne początki i zjednoczenie 2. Samaria i Dom Omriego 3. Dynastia Jehu 4. Wojny i sojusze w systemie regionalnym 5. Hegemonia aramejska 6. Mechanizmy decyzyjne a profetyzm 7. Religia: kult Baala i Jahwe 8. Urbanistyka, architektura, rzemiosło 9. Administracja i ekonomia	

Rozdział 6. Królestwo Judy (ok. 930–720). 145

1. Dom Dawida 2. Zmiany dynastyczne 3. Kształtowanie się państw zajordańskich
4. Gospodarka i kultura materialna 5. Jahwizm i południowy profetyzm 6. Wspólna ideologia w IX–VIII w.

Rozdział 7. Mocarstwowa ekspansja Asyrii (ok. 740–640). 159

1. Zajęcie północy 2. Napór na południe 3. Krzyżowe wysiedlenia i prowincjonalizacja 4. Wzrost i dobrobyt królestwa Judy 5. Reformy Ezechiasza i prorocy
6. Ideologia imperialna i strategie lokalne 7. Wierność i ochrona: imperator i bóg

Rozdział 8. Między dwoma mocarstwami (ok. 640–610). 180

1. Upadek imperium asyryjskiego 2. Krótki okres wolności 3. Jozjasz i projekt zjednoczenia 4. Odnalezienie Prawa 5. Jeden bóg w jednej świątyni 6. Historiografia deuteronomistyczna 7. Upadek i dziedzictwo

Rozdział 9. Mocarstwowa ekspansja Babilonii (ok. 610–585). 197

1. Nabuchodonozor i imperialna rekonkwista 2. Strategie lokalne i wyrocznie przeciw narodom 3. Wewnętrzne spory polityczne 4. Od państwa wasalnego do ostatecznego zniszczenia 5. Wysiedlenia – upadek demograficzny i kulturalny 6. Zakończenie pewnej epoki historycznej

OKRES PRZEJŚCIOWY**Rozdział 10. Epoka osiowa 215**

1. Jednostka i „odległa władza” 2. Kwestia monoteizmu 3. Od kultu ceremonialnego do religii etycznej 4. Odpowiedzialność zbiorowa i osobista

Rozdział 11. Diaspora 225

1. Los elity politycznej 2. Dostosowanie się do nowego środowiska 3. Przesiedleńcy i emigranci 4. Kim była „reszta”? 5. Proroctwa powrotu i nowe przymierze 6. Nowe teologie 7. Deuteronomistyczna historiografia a wzorce babilońskie

Rozdział 12. Spustoszony krajobraz 242

1. Opuszczony kraj 2. Potop 3. Wieża Babel 4. Ogród Edenu 5. Trzy części świata 6. Genealogie i antykwaryzm 7. Koczownicy z gór i pustyni

**CZĘŚĆ II
HISTORIA „WYMYŚLONA”****Rozdział 13. Pozostawieni w kraju a repatrianci: wprowadzenie patriarchów. 261**

1. Upadek Babilonii i edykt Cyrusa 2. Grupy powracających 3. „Lud ziemi” 4. Mityczne podstawy ponownego zasiedlenia 5. Lokalizacja historii patriarchalnych 6. Związki międzyplemienne 7. Jerozolima i Sychem 8. Historia Józefa

Rozdział 14. Powracający i obcy: stworzenie mitu podboju. 281

1. Etapy powrotu 2. Palestyna w czasach Achemenidów 3. Ludy obce i niechciane
 4. Formuła exodusu 5. Mojżesz, pustynia i itineraria 6. Trudne osadnictwo 7. Jozue
 i święta wojna 8. Krajobraz i etiologia 9. Kompromis i koegzystencja 10. Granice
 idealne i realne

Rozdział 15. Państwo bez króla: stworzenie instytucji sędziów. . . 303

1. Achemenidzka struktura administracyjna 2. Kontekst i chronologia Księgi Sędziów
 3. Komponenty historyczne i utopijne 4. Komponenty legendarne i baśniowe
 5. Związek dwunastu plemion 6. Przestrzeń międzyplemienna

**Rozdział 16. Opcja monarchiczna: powstanie koncepcji
zjednoczonego królestwa 319**

1. Ostatnie blaski Domu Dawida 2. Debaty pro- i antymonarchiczne 3. Mityczne
 początki: jedność jako archetyp 4. Ciągłość dynastyczna i dzieje sukcesji 5. Mądrość
 i sprawiedliwość 6. Od mesjanizmu królewskiego do mesjanizmu eschatologicznego

Rozdział 17. Opcja kapłańska: stworzenie świątyni Salomona . . . 335

1. Świątynie palestyńskie i babilońskie 2. Mit Pierwszej Świątyni 3. Budowa
 drugiej Świątyni i przyjęcie kapłańskiego przewodnictwa 4. Alternatywne świątynie
 5. Miasto-świątynia 6. Kapłani i Lewici

Rozdział 18. Samoświadomość: wynalezienie Prawa 353

1. Przymierze, Prawo, Bóg i lud 2. Mityczne założenie: Mojżesz i Synaj 3. Nawar-
 stwienie prawodawstwa 4. Prawodawstwo społeczne 5. Prawodawstwo małżeńskie
 6. Identyfikacja zachowań 7. Czystość i skalanie 8. Prozelityzm i ekskluzywizm

EPILOG**Rozdział 19. Historia lokalna i walory uniwersalne 375**

1. Panorama IV w.: Druga Świątynia i diaspora 2. Wielkie cezury 3. Debata histo-
 riograficzna 4. Od dziejów „zwykłych” do znaczącego opracowania

Bibliografia 381**Spis tablic 406****Spis ilustracji 407****Spis źródeł tablic i ilustracji 409****Indeks osób i bóstw 411****Indeks nazw geograficznych 418****Indeks terminów. 429****Indeks cytatów źródłowych. 432**